

Nødleje - Rønne Havn

Havstrategi

Danmarks Havstrategi implementerer EU's havstrategidirektiv¹ med det overordnede formål at opnå eller opretholde god miljøtilstand i havmiljøet. Danmarks Havstrategi gælder for havområder fra tidevandsgrænsen og ud til 200 sømilegrænsen eller ved grænsen til et nabolands havområde, hvis denne grænse ligger nærmere end 200 sømil, og dækker derfor det danske søterritorie og den danske eksklusive økonomiske zone (EEZ).

I Danmark er Havstrategidirektivet implementeret i bekendtgørelse af lov om havstrategi² og i seksårige strategier, som består af 1) en tilstandsvurdering, en socioøkonomisk analyse og fastsættelse af miljømål (basis-analyse), efterfulgt af 2) et overvågningsprogram og 3) et indsatsprogram. Offentlige myndigheder er ved udøvelsen af deres opgaver forpligtede til ikke at handle i modstrid med de mål og indsatser, der fastlægges i havstrategien.

I lov om havstrategi fremgår det af §2, Stk. 2. at *"Loven finder ikke anvendelse på havområder, der strækker sig ud til 1 sømil uden for basislinjen, i det omfang de er omfattet af lov om vandplanlægning og indsatser, der indgår i en vedtaget Natura 2000-plan efter miljømålsloven."* Afgrænsningen i lov om havstrategi betyder i praksis, at havstrategien ikke dækker tilstanden for fytoplankton, rodfæstede planter og bunddyr samt kemisk tilstand i vandområder, der strækker sig ud til én sømil fra basislinjen og 12 sømil for kemisk tilstand, da disse faktorer er dækket af vandområdeplanerne. De øvrige elementer i havstrategien som f.eks. fisk, undervandsstøj og marint affald indgår ikke i vandområdeplanerne, og er derfor dækket af havstrategien i hele det marine område, også inden for grænsen, én sømil fra basislinjen.

Til at vurdere miljøtilstanden i et havområde anvender havstrategidirektivet følgende 11 deskriptorer: Biodiversitet (D1), Ikke-hjemmehørende arter (D2), Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande (D3), Havets fødenet (D4), Eutrofiering (D5), Havbundens integritet (D6), Hydrografiske ændringer (D7), Forurenende stoffer (D8), Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum (D9), Marint affald (D10) samt Undervandsstøj (D11).

Den nuværende tilstand i de åbne havområder beskrevet i Danmarks Havstrategi III³ mens miljømål findes i basisanalysen for Danmarks Havstrategi II⁴ og nye miljømål afventer. Tilstandsvurderingen for Danmarks Havstrategi III (2024-2030) var i høring fra d. 10. april til d. 4. juli 2025 (Miljø- og Ligestillingsministeriet, 2025). Opdaterede miljømål var forventet ultimo 2025 men er endnu ikke offentliggjort. Overvågningsprogrammet for Havstrategi III er i høring frem til maj 2026 og træder i kraft i juli 2026, mens indsatsprogram for Havstrategi III først offentliggøres 2027. Nærværende vurdering

¹ [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger \(havstrategirammedirektivet\) \(EØS-relevant tekst\)](#)

² [LBK nr. 123 af 01/02/2024. Havstrategiloven](#)

³ [Danmarks Havstrategi III. Tilstandsvurdering. Høringsversion April, 2025](#)

⁴ [Miljø- og Fødevarerministeriet. Danmarks Havstrategi II](#)

baseres derfor primært på de miljømål, som er anført i Danmarks Havstrategi II (2018-2024) men med udgangspunkt i den nye tilstandsvurdering og nyeste tilgængelige viden.

Projektets påvirkninger på miljømålene for de 11 deskriptorer for god miljøtilstand for havområdet Østersøen er vurderet nedenfor.

I forbindelse med den etapevise udbygning af Rønne Havn (Etape 1–4) er der tidligere gennemført omfattende vurderinger af projekternes miljømæssige påvirkninger. Disse vurderinger fremgår af VVM-redegørelser og miljøkonsekvensrapporter, som har dannet grundlag for myndighedsgodkendelser efter § 25 i miljøvurderingsloven og § 2 i Havneloven. Anlægsarbejdet ved etablering af nødlejet vurderes at have samme karakter som flere af de allerede gennemførte aktiviteter i havneudvidelsen – herunder nedbringning af spuns og oprensning/sideflytning af bundmateriale – men i et langt mindre omfang både areal- og anlægsmæssigt. Hvor vurderingerne baserer sig på tidligere gennemførte vurderinger ifm. miljøkonsekvensvurderingen af etape 4 udvidelsen, er dette angivet i skemaet med henvisning til relevante afsnit i rapporten.

Projektet vurderes ikke at være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i Østersøen for nogen af de 11 deskriptorer for god miljøtilstand.

Deskriptor	Kvalitative deskriptorer til beskrivelse af god miljøtilstand	Vurdering af potentielle påvirkninger
<p style="text-align: center;">D1 Biodiversitet</p>	<p>Biodiversiteten er opretholdt. Kvaliteten og forekomsten af habitater samt udbredelsen og tætheden af arter svarer til de fremherskende fysiografiske, geografiske og klimatiske forhold.</p>	<p>Er behandlet i MKR for Rønne Havn Etape 4 afsnit 17.4.3.1. Undervandsstøj er yderligere uddybet i selve ansøgningen om etablering af nødleje.</p> <p>Potentielle påvirkningsveje omfatter midlertidigt forhøjede sedimentkoncentrationer, lokal fysisk påvirkning/inddragelse af havbund samt undervandsstøj fra anlægsarbejder.</p> <p>Påvirkninger i vandfasen (sediment/vandkvalitet) er behandlet under mål-satte vandområder, og vurderinger af marinbiologi, Natura 2000 og bilag IV-arter indgår som grundlag.</p> <p>Baseret på bl.a. modellering af spredning og aflejring af suspenderet sediment vurderes sedimentrelaterede påvirkninger overvejende at være meget lokale og tidsbegrænsede og vil ikke forårsage eksempelvis øget næringsstofbelastning, som vil påvirke pelagiske habitater igennem vandsøjlen.</p> <p>Spunsarbejde kan i princippet give støjgener for marint dyreliv, især marsvin, men ved kaj 27 ligger arbejdet afskærmet bag dækkende værker, så støjudbredelse mod Østersøen dæmpes og vurderes usandsynlig at øge baggrundsstøjen uden for havnebassinet. Nedramning af pæle/spuns på land nær kaj forventes kun at give en meget begrænset undervandspåvirkning, idet støjniveauet typisk ligger på eller tæt ved eksisterende baggrundsstøj fra havneaktivitet og skibstrafik. Samlet vurderes undervandsstøj ikke at kunne medføre en påvirkning i form af fortrængning af marine pattedyr eller skade på fisk.</p> <p>På den baggrund vurderes projektet samlet ikke at medføre påvirkninger på arts-, habitat- eller økosystemniveau, og det konkluderes, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D1 Biodiversitet.</p>
<p style="text-align: center;">D2 Ikke-hjemmehørende arter</p>	<p>Ikke-hjemmehørende arter indført ved menneskelige aktiviteter ligger på niveauer, der ikke ændrer økosystemerne i negativ retning.</p>	<p>Er behandlet i MKR for Rønne Havn Etape 4 afsnit 17.4.3.2</p> <p>Potentiel introduktion kan ske via udenlandske fartøjer (ballastvand og/eller skibsbegroning). Risikoen vurderes lav, idet ballastvand håndteres under gældende regulering, og eventuel ballastering forudsættes at ske i overensstemmelse med gældende krav. Anvendelse af fartøjer, som normalt opererer i Østersøen, vurderes ikke at indebære en øget risiko for introduktion.</p> <p>Det konkluderes, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D2 Ikke-hjemmehørende arter.</p>
<p style="text-align: center;">D3 Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande</p>	<p>Populationerne af alle fiske- og skaldyrarter, der udnyttes erhvervsmæssigt, ligger inden for sikre biologiske grænser og udviser en alders- og størrelsesfordeling, der er betegnende for en sund bestand.</p>	<p>Er behandlet i MKR for Rønne Havn Etape 4 afsnit 17.4.3.3.</p> <p>Relevante påvirkningsveje er sedimentforstyrrelse, fysisk påvirkning af havbund, undervandsstøj og ændringer i vandkvalitet. Sedimentrelaterede påvirkninger kan give midlertidig forstyrrelse (fx flugtspons), men vurderes at være tidsbegrænsede og ikke at påvirke bestande på et niveau, der ændrer bestandens størrelse eller struktur. Fødegrundlaget vurderes fortsat at bestå, idet påvirkninger af bundfauna og øvrige biologiske komponenter vurderes at være lokale og reversible.</p> <p>Det konkluderes, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D3 Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande.</p>
<p style="text-align: center;">D4 Havets fødenet</p>	<p>Alle elementer i havets fødenet, i den udstrækning de er kendt, er til stede og forekommer med normal tæthed og diversitet og på niveauer, som er i stand til at sikre en langvarig artstæthed og opretholdelse af arternes fulde reproduktionsevne.</p>	<p>Er behandlet i MKR for Rønne Havn Etape 4 afsnit 17.4.3.4.</p> <p>Fødenettet vurderes primært at kunne påvirkes indirekte via påvirkninger på bundfauna, fisk og øvrige biologiske komponenter. Suspenderet sediment kan midlertidigt forstyrre fødesøgning, men påvirkninger vurderes at være lokale og tidsbegrænsede, og mobile arter forventes at kunne anvende nærliggende områder i anlægsperioden. Bentiske samfund kan helt lokalt blive påvirket ved tildækning, men der forventes genindvandring/re-etablering efter afslutning af påvirkningen.</p> <p>Det konkluderes, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D4 Havets fødenet.</p>

<p>D5 Eutrofiering</p>	<p>Menneskeskabt eutrofiering er minimeret, navnlig de negative virkninger heraf, såsom tab af biodiversitet, forringelse af økosystemet, skadelige algeopblomstringer og iltmangel på havbunden.</p>	<p>Er behandlet i MKR for Rønne Havn Etape 4 afsnit 17.4.3.5</p> <p>Relevante påvirkningsveje omfatter frigivelse/tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) i forbindelse med anlægsarbejder. Eventuelle bidrag vurderes begrænsede, og fortynding/udbredelse vurderes ikke at give anledning til eutrofieringsrelaterede effekter (fx skadelige algeopblomstringer eller iltsvind) på et niveau, der påvirker miljømålene. Vurderingen baseres på, at projektets påvirkninger på det lokale målsatte vandområde ikke vurderes at medføre forringelse af tilstand eller hindring af mål opfyldelse.</p> <p>Eftersom der ikke vurderes at være en påvirkning på det lokale kystvandområde, vurderes det heller ikke, at projektet vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D5 Eutrofiering.</p>
<p>D6 Havbundens integritet</p>	<p>Havbundens integritet er på et niveau, der sikrer, at økosystemernes struktur og funktioner bevares, og at især benthiske økosystemer ikke påvirkes negativt.</p>	<p>Er behandlet i MKR for Rønne Havn Etape 4 afsnit 17.4.3.6.</p> <p>Projektet omfatter fysiske påvirkninger af havbund indenfor havnebassinet (fx sideflytning/oprensning, etablering af bundplade og lokal inddragelse af havbund og spunsarbejder. Fysisk tab af havbunden ved etablering af bundplade og spuns vil være yderst begrænset (2.300 m²) indenfor havnebassinet, og forstyrrelser vurderes overvejende reversible, idet benthiske samfund forventes at kunne reetablere sig efter ophør. Sedimentaflejringer vurderes primært lokale, og sedimentation uden for anlægsområdet vurderes ikke at give anledning til påvirkning af havbundens flora og fauna.</p> <p>Det konkluderes, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D6 Havbundens integritet.</p>
<p>D7 Hydrografiske ændringer</p>	<p>Permanent ændring af de hydrografiske egenskaber påvirker ikke de marine økosystemer i negativ retning.</p>	<p>Etablering af nødleje i Rønne Havn vil ikke medføre hydrografiske ændringer.</p> <p>Det konkluderes, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D7 Hydrografiske ændringer.</p>
<p>D8 Forurenende stoffer</p>	<p>Koncentrationer af forurenende stoffer ligger på niveauer, der ikke medfører forureningsvirkninger.</p>	<p>Er behandlet i MKR for Rønne Havn Etape 4 afsnit 17.4.3.8.</p> <p>For det relevante vandområde nr. 56 Østersøen, Bornholm, vurderes det, at aktiviteter inden for havnen ikke medfører overskridelse af miljøkvalitetskrav for vand, sediment og biota.</p> <p>Det er ligeledes vurderet, at frigivelse og spredning af sediment fra anlægsaktiviteter, herunder uddybning, ikke vil give anledning til koncentrationsforøgelser af miljøfarlige forurenende stoffer i vand, biota og sediment i vandområde nr. 56 Østersøen, Bornholm.</p> <p>Etablering af nødleje vil derfor ikke forringe tilstanden for nationalt specifikke stoffer eller den kemiske tilstand eller forhindre mål opfyldelse i vandområde nr. 56 Østersøen, Bornholm</p> <p>Eftersom der ikke vurderes at være en påvirkning på kystvandområdet, som kan medføre forringelse af tilstanden eller hindring af mål opfyldelse, vurderes det heller ikke, at projektet vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D8 Forurenende stoffer.</p>
<p>D9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum</p>	<p>Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum overstiger ikke de niveauer, der er fastlagt i fællesskabslovgivningen eller andre relevante standarder.</p>	<p>Er behandlet i MKR for Rønne Havn Etape 4 afsnit 17.4.3.9.</p> <p>Vurderingen følger overordnet vurderingen for D8, idet beskyttelse af menneskers sundhed og fødevarerrelaterede hensyn i vidt omfang understøttes af de miljøkvalitetskrav, der anvendes for vand, sediment og biota.</p> <p>Da projektet ikke vurderes at medføre påvirkninger af biota, som kan føre til overskridelser af relevante grænseværdier, konkluderes det, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum.</p>
<p>D10 Marint affald</p>	<p>Egenskaberne ved og mængderne af affald i havet skader ikke kyst- og havmiljøet.</p>	<p>Miljømål for denne deskriptor vurderes ikke at blive påvirket, da etablering af nødleje ikke vil medføre tilførsel af affald til havmiljøet. Det vurderes, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D10 Marint affald.</p>
<p>D11 Undervandsstøj</p>	<p>Indførelsen af energi, herunder undervandsstøj, befinder sig på et niveau, der ikke påvirker havmiljøet i negativ retning.</p>	<p>Det konkluderes, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelse af god miljøtilstand i havområdet Østersøen i relation til D11 Undervandsstøj – se vurdering i ansøgningsskemaet under bilag IV-arter samt under deskriptor D1 ovenfor.</p>